

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Mihail Cherdivară, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Svetlana Trifan împotriva lui Mihail Cherdivară privind apărarea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel,

C O N S T A T Ă :

La 13.03.2015, reclamantul Svetlana Trifan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Cherdivară privind apărarea dreptului de proprietate.

Prin hotărârea Judecătoriei s. Ciocana din 16.06.2015, acțiunea reclamantei a fost admisă.

La 15.07.2015, a fost declarat apel nemotivat de către reprezentantul lui Mihail Cherdivara, avocatul V. Banaru în baza mandatului nr.0820748 din 27.05.2015 (f.f.27) (cu dreptul de atac), care solicită admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.08.2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelantul Mihail Cherdivară; s-a comunicat apelantului despre necesitatea depunerii apelului motivat, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din ziua primirii prezentei încheieri; s-a comunicat părților că cauza se numește spre examinare pentru data de 13.10.2015 ora 10.00 ședință la care, în caz de depunere în termen a apelului motivat, va fi examinată cauza în ordine de apel. În caz că apelantul nu va înlătura neajunsurile indicate în încheierea dată, se va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel; s-a explicat apelantului că, în caz dacă el nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Încheierea a fost recepționată de avocatul apelantului V. Banaru la data de 09.09.2015, conform avizului anexat la materialele cauzei. Data limită de înregistrare a apelului a expirat la data de 21.09.2015 (zi de luni).

Ignorînd indicațiile expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.08.2015, reprezentantul apelantului, avocatul V. Banaru, nu a depus cererea de apel motivată la data limită fixată, înregistrînd-o în cancelaria Curții de Apel Chișinău la data de

25.09.2015, fără a solicita prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor cu invocarea temeiurilor ce ar justifica omiterea acestui termen.

În ședința instanței de apel, apelantul nu s-a prezentat, însă avocatul acestuia a depus cerere prin care a solicitat amânarea examinării cererii de apel.

Intimata A. Grosu a solicitat restituirea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, a fost respinsă cererea avocatului Vadim Banaru cu privire la amânarea ședinței de judecată, ca lipsită de temei și a fost restituită apelantului Mihail Cherdivară cererea de apel cu toate anexele.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționând că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.08.2015.

Considerînd ilegală încheierea în cauză, la 28.10.2015, Mihail Cherdivară a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015 cu emiterea unei decizii prin care să fie soluționată problema în fond.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, menționând că, reprezentantul său legal nu a făcut cunoștință cu încheierea din 24.08.2015 prin care nu s-a dat curs cererii sale de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată a invocat încălcarea de către instanța de apel a prevederilor legii cu privire la citarea și înștiințarea judiciară, or, reprezentantul său, avocatul Banaru Vadim nu a recepționat încheierea respectivă.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 16.06.2015, nu a prezentat apelul motivat, iar instanța de apel prin încheierea din 24.08.2015 nu a dat curs cererii de apel, apelantului fiindu-i acordat un termen de 10 zile din ziua primirii încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor apelului.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în

termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat apelul motivat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, încheierea din 24.08.2015 a fost recepționată de către avocatul apelantului, V. Banaru, la data de 09.09.2015, conform avizului anexat la materialele cauzei. (f.d. 59). Astfel, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor la cererea de apel a expirat la data de 21.09.2015 (zi de luni).

Prin urmare, dreptul apelantului Mihail Cherdivară de a prezenta apelul motivat a expirat la 21.09.2015.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Colegiul consideră lipsită de consistență afirmația recurentului cum că, el nu a cunoscut despre încheierea din 24.08.2015 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

În acest sens, Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.08.2015, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată părților cu scrisoare recomandată (f.d. 57) fiind recepționată de reprezentantul recurentului la data de 09.09.2015, conform avizului anexat (f.d. 59).

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantului Mihail Cherdivară de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile în vederea aducerii la cunoștința apelantului Mihail Cherdivară și avocatului acestuia a încheierii Curții de Apel Chișinău din 24.08.2015, citînd apelantul și reprezentantul acestuia la adresa indicată în cererea de apel.

Sub aceste aspecte Colegiul notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea

acestui și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Ham versus Germany*, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău actele impuse de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În acest context, Colegiul reține ca justă și concluzia instanței de apel, care prin prisma temeiurile reținute supra, a respins, ca lipsită de temei, cererea avocatului V. Banaru cu privire la amînarea ședinței de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Mihail Cherdivară.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Svetlana Trifan împotriva lui Mihail Cherdivară privind apărarea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea